

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 6CoCsp/6/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1117219259
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Otília Belavá
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2024:1117219259.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Otílie Belavej a členiek senátu JUDr. Renáty Janákovéj a Mgr. Jany Janics Bajánkovéj, v právnej veci žalobcu: BL PLUS, s. r. o., so sídlom Prenčov 177, 969 73 Prenčov, IČO: 50 798 243, právne zastúpený Advokátska kancelária JUDr. Peter Rybár, s. r. o., so sídlom Kuzmányho 29, 040 01 Košice, IČO: 47 234 466, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, o zaplatenie 4.306,19 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku bývalého Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 17Csp/49/2017-120 zo dňa 10.12.2019, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

II. Odvolací súd žalobcovi voči žalovanému priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

III. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 4.306,19 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 4.306,19 eur od 20.07.2017 až do zaplatenia v lehote troch dní od nadobudnutia právoplatnosti rozsudku (výrok I.) a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (výrok II.).

2. Súd prvej inštancie vychádzal zo zistení, že žalobou zo dňa 20.07.2017, doručenou súdu dňa 24.07.2017 sa právna predchodkyňa žalobcu domáhala voči žalovanému zaplatenia istiny vo výške 4.306,19 eur spolu s úrokom vo výške 8,75 % ročne zo sumy 4.306,19 eur od 20.07.2017 do zaplatenia a náhrady trov konania na tom skutkovom základe, že na základe zmluvy o úvere č. XXXXXXXXX uzatvorenej medzi právnu predchodkyňou žalobcu a žalovaným dňa 23.09.2009 (ďalej len Zmluva č. X), poskytol žalovaný finančné prostriedky vo výške 200 eur. Odplata bola dohodnutá v sume 196 eur označená ako „príslušný poplatok“, ktorú sa zaviazala zaplatiť v 12 mesačných splátkach počnúc dňom 20.10.2009. Právna predchodkyňa žalobcu použila poskytnutý úver na osobné potreby. Druhou zmluvou o úvere č. XXXXXXXXX uzatvorenej medzi právnu predchodkyňou žalobcu a žalovaným dňa 09.10.2009 (ďalej len „Zmluva č. X“), poskytol žalovaný finančné prostriedky vo výške 800 eur. Odplata bola dohodnutá v sume 772 eur označená ako „príslušný poplatok“, ktorú sa zaviazala zaplatiť v 12 mesačných splátkach počnúc dňom 09.11.2009. Právna predchodkyňa žalobcu použila poskytnutý úver na osobné potreby. V obidvoch zmluvách ročný úrok predstavuje viac ako 96 %. Pre absenciu podstatných obligatórnych náležitostí v úverových zmluvách, a to ročnej percentuálnej miere nákladov, úrokovej sadzby a termínu konečnej splatnosti úveru, mal žalovaný nárok len na vrátenie poskytnutej

istiny a nemal nárok na úroky a poplatky v zmluve označené ako odplata. Právna predchodkyňa žalobcu uvedením do omylu zo strany žalovaného, uhradila na jeho účet na základe Zmluvy č. X sumu vo výške 396 eur, tzn. o 196 eur viac, než mal žalovaný nárok. V rozsahu sumy 196 eur tak došlo k bezdôvodnému obohateniu na strane žalovaného. Na základe Zmluvy č. X právna predchodkyňa žalobcu uhradila sumu vo výške 4.910,19 eur, tzn. o 4.110,19 eur viac, než mal žalovaný nárok. V rozsahu sumy 4.110,19 eur tak došlo k bezdôvodnému obohateniu na strane žalovaného. Celkové bezdôvodné obohatenie z oboch predmetných zmlúv predstavuje sumu vo výške 4.306,19 eur. Keďže žalovaný ani napriek výzve právnej predchodkyne žalobcu dlžnú sumu nevrátil, uplatnila si právna predchodkyňa žalobcu okrem zaplatenia dlžnej sumy aj zákonný úrok z omeškania vo výške 8,75 % ročne od 20.07.2017 do zaplatenia.

3. Spoločnosť BL PLUS, s.r.o., so sídlom Prenčov 177, 969 73 Prenčov, IČO: 50 798 243, doručila súdu dňa 05.06.2019 návrh na zmenu strany sporu na mieste žalobcu. Súd prvej inštancie uznesením sp.zn. 17Csp/49/2017-108 zo dňa 26.6.2019 pripustil, aby z konania vystúpila doterajšia žalobkyňa E. F., a aby na jej miesto vstúpil nový žalobca obchodná spoločnosť BL PLUS, s. r. o., IČO: 50 798 243.

4. Žalovaný sa vyjadril k žalobe s tým, že s názorom právnej predchodkyne žalobcu nesúhlasí a mal za to, že zmluvy sa riadia § 497 a nasl. zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka a v zmysle § 261 ods. 6 písm. d) Obchodného zákonníka sa záväzkové vzťahy zo zmluvy o úvere bez ohľadu na povahu účastníkov spravujú ustanoveniami Obchodného zákonníka. Žalovaný uviedol, že jedna zo zásad obchodného práva je zásada profesionality, ktorá sa uplatňuje v obchodno-záväzkových vzťahoch, ktorá je spojená so zásadou minimalizácie zásahov do zmluvnej voľnosti. Dôsledkom uvedeného je, že v prípade súdneho sporu sa sudca nemusí zaoberať otázkou, či podnikateľ určité pravidlá poznal, ale vychádza zo zásady, podľa ktorej neznalosť zákona neospravedlňuje. Formálne teda nemožno hovoriť o prítomnosti slabšej strany. Právna predchodkyňa žalobcu výslovne prehlásila a svoje vyhlásenie potvrdila svojim podpisom, že finančné prostriedky jej boli poskytnuté na účel výkonu zamestnania. Právna predchodkyňa žalobcu nepreukázala naliehavý právny záujem, ktorý je nevyhnutným predpokladom úspešnosti určovacej žaloby. Z tohto dôvodu nie je možné úvery považovať za bezúročné a bez poplatkov. Zmluvy o spotrebiteľskom úvere obsahuje všetky náležitosti podľa zákona č. 129/2010 Z. z.. K nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia žalovaný uviedol, že nenastala ani jedna z foriem bezdôvodného obohatenia, ktorú stanovuje zákon. Právna predchodkyňa žalobcu plnila na náklade platne uzavretých zmlúv ktoré neboli nikdy právoplatne vyhlásené za neplatné, právny dôvod na plnenie zo zmlúv tak nikdy neodpadol a majetkový prospech získal žalovaný z poctivých zdrojov. Nároky zo Zmluvy č. X boli uhradené dňa 07.10.2009 a nároky zo Zmluvy č. X boli uhradené dňa 06.09.2011. V danom prípade, z povahy práva na vydanie bezdôvodného obohatenia ako majetkového práva vyplýva, že rovnako ako iné majetkové práva podlieha právnomu režimu premičania v zmysle § 107 Občianskeho zákonníka. V tejto súvislosti žalovaný poukázal na ust. § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktorým zákonodarca vyjadril úmysel, aby ten kto bezdôvodne obohatil, bezdôvodné obohatenie vrátil s možnosťou poškodeného domáhať sa jeho vydania v dlhšom časovom intervale, čo možno chápať ako sankciu za úmyselné konanie toho kto sa bezdôvodne obohatil. V danej veci však úmysel na strane žalovaného preukázaný nebol, jediný úmysel bol uzavrieť zmluvu o úvere (absolútny obchod). Vzhľadom na uvedené, žiadal žalobu zamietnuť.

5. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie právne odôvodnil § 39, § 41, § 101, § 107 ods. 1, ods. 2, § 451 ods. 1, ods. 2, § 456, §457, § 458 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 1, § 2, § 3 ods. 1, ods. 2, § 4 ods. 2, ods. 4 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov, platného a účinného v čase uzatvorenia zmlúv o úvere (ďalej len „ZoSÚ“) a vecne tým, čo nebolo medzi stranami sporné, že právna predchodkyňa žalobcu uzatvorila so žalovaným Zmluvu č. 1 na základe ktorej poskytol žalovaný právnej predchodkyne žalobcu úver vo výške 200 eur a právna predchodkyňa žalobcu sa zaviazala zaplatiť poplatok vo výške 196 eur. Právna predchodkyňa žalobcu poukázala na účet žalovaného za účelom úhrady záväzkov vyplývajúcich zo Zmluvy č. 1 sumu 396 eur a z prehľadu splátok a pokút (č.l. 10) vyplýva, že suma bola uhradená v celom rozsahu dňa 07.10.2009. Taktiež zo Zmluvy č. X je zrejmé, že právna predchodkyňa žalobcu uzatvorila so žalovaným zmluvu na základe ktorej poskytol žalovaný právnej predchodkyne žalobcu úver vo výške 800 eur a právna predchodkyňa žalobcu sa zaviazala zaplatiť poplatok vo výške 772 eur. Právna predchodkyňa žalobcu poukázala na účet žalovaného za účelom úhrady záväzkov vyplývajúcich zo Zmluvy č. X sumu 4.910,19 eur a z prehľadu splátok a pokút (č.l. 9) vyplýva, že suma bola uhradená v celom rozsahu dňa 06.09.2011. Súd prvej inštancie obidve zmluvy vyhodnotil ako zmluvy o spotrebiteľskom úvere, keď v konaní nebolo preukázané, že by si

právna predchodkyňa žalobcu finančné prostriedky požičala na podnikanie a to napriek skutočnosti, že v oboch zmluvách dlžník prehlásil, že finančné prostriedky sú poskytnuté na výkon zamestnania. Súd prvej inštancie uvedený uzavrel, že právna predchodkyňa žalobcu bola v zmluvách o úvere identifikovaná ako fyzická osoba (menom, priezviskom, rodným číslom, adresou trvalého pobytu a číslom občianskeho preukazu) a nie údajmi typickými pre podnikateľa. Z vyjadrenia právnej predchodkyne žalobcu mal súd prvej inštancie preukázané, že právna predchodkyňa žalobcu úvery nečerpala na účel zamestnania, ale výhradne na osobné účely, pričom v čase uzatvorenia predmetných úverových zmlúv bola zamestnaná na základe pracovnej zmluvy v obchodnom dome Tesco ako predavačka. Tiež bolo v konaní preukázané, že účel čerpania úveru zaškrtol v zmluve obchodný zástupca žalovaného a nie právna predchodkyňa žalobcu. Súd prvej inštancie odôvodnil svoje rozhodnutie tým, že konaním žalovaného prostredníctvom obchodných zástupcov dochádza k obchádzaniu zákona, s nekalou obchodnou praktikou za účelom neposkytnúť dlžníkom ako spotrebiteľom primeranú ochranu podľa príslušných právnych predpisov. Z uzavretých zmlúv nevyplýva akú podnikateľskú činnosť právna predchodkyňa žalobcu vykonávala a aký konkrétny súvis s podnikaním uzatvorenie zmlúv má, keďže zmluvy o úvere obsahujú len všeobecný údaj o ich uzavretí na účel zamestnania. V zmysle uvedeného, nie je možné takéto zmluvy vyňať z aplikácie ZoSÚ (napr. rozsudok Okresného súdu Humenné sp. zn. 5Csp/209/2017 s spojením s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 18Co/101/2018, rozsudok KS v Bratislave sp. zn. 9Co/115/2017).

6. Obranu žalovaného vo veci posúdenia právneho vzťahu ako absolútneho obchodu, súd prvej inštancie odôvodnil tým, že nevylučuje aplikáciu ustanovení spotrebiteľského práva na daný právny vzťah a to vzhľadom na predmet podnikania žalovaného (§ 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka), nakoľko právna predchodkyňa žalobcu mala v čase uzavretia zmlúv postavenie spotrebiteľa (§ 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka), keď pri uzatváraní zmlúv nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Pre spotrebiteľské zmluvy je charakteristické, že návrhy týchto zmlúv sú pripravené na vopred predtlačení tlačivách a spotrebiteľ nemá možnosť zmeniť obsah takto navrhnutých zmlúv. Čo bolo aj v predmetnom prípade. V zmysle zásady *lex specialis derogat legi generali*, má potom špeciálna právna úprava, ktorou je ZoSÚ, ako aj ustanovenie § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka prednosť pred všeobecnou právnou úpravou, ktorou je Obchodný zákonník. Preto súd prvej inštancie predmetný právny vzťah medzi stranami sporu posudzoval v zmysle príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka a ZoSÚ (napr. rozsudok Okresného súdu Trnava sp. zn. 17C/428/2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Trnava sp. zn. 25Co/226/2018).

7. Súd prvej inštancie vyhodnotil predmetné zmluvy, keďže neobsahovali údaj o konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a ročnú percentuálnu mieru nákladov (ďalej len „RPMN“), že úver je bezúročný a bez poplatkov podľa ust. § 4 ods. 3 ZoSÚ (zmluvy neobsahovali náležitosti podľa § 4 ods. 2 písm. g), h), i), j), k) ZoSÚ). Žalobcovi tak vznikol nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 4.306,19 Eur.

8. Námietku premlčania vznesenú žalovaným, súd prvej inštancie vyhodnotil s tým, že právo na vydanie bezdôvodného obohatenia je právom majetkovým, ktoré sa premlčuje podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Právo na vydanie bezdôvodného obohatenia sa môže premlčať tak v subjektívnej dobe (§ 107 ods. 1), ako aj v objektívnej dobe (§ 107 ods. 2), ktoré súd prvej inštancie vyhodnotil v odseku 43. napadnutého rozhodnutia. Zásadnú otázku premlčania súd prvej inštancie vyhodnotil v odseku 42. napadnutého rozhodnutia s tým, že v desaťročnej premlčacej dobe sa právo na vydanie bezdôvodného obohatenia premlčí vtedy, keď bezdôvodné obohatenie bolo získané úmyselne, čo je prípad prejednávanej veci. Úmysel (či už priamy alebo nepriamy) musí smerovať k bezdôvodnému obohateniu a musí existovať už v čase získania bezdôvodného obohatenia (nestačí, ak by povinný získal bezdôvodné obohatenie neúmyselne a potom by si ho úmyselne ponechal). Ak nie sú splnené podmienky pre desaťročnú premlčaciu dobu, platí trojročná objektívna premlčacia doba, a to aj v prípade, keď povinný získanie bezdôvodného obohatenia vôbec nezavinil. Zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie je zodpovednosťou objektívnou. V odseku 44. napadnutého rozhodnutia, súd prvej inštancie vyslovil názor, že v danom prípade ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného. Poukázal na ZoSÚ platný a účinný od 01.10.2001, odkedy obsahoval povinnosť uvádzať v zmluvách RPMN. A keďže v zmluve nie je uvedená RPMN, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Predmetné zmluvy boli uzatvorené dňa 23.09.2009 a dňa 09.10.2009 t.j. po ôsmich rokoch od účinnosti ZoSÚ, kedy po celý čas platila zákonná, nevyvrátiteľná fikcia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutých úverov v prípade absencie RPMN. Z uvedeného vyplýva, že dlhodobé ignorovanie zákonnej povinnosti žalovaného uvádzať v spotrebiteľských zmluvách RPMN, je nevyhnutné hodnotiť ako úmyselné konanie žalovaného zamerané na získanie bezdôvodného

obohatenia bez právneho dôvodu. Žalovaný v zmysle povoleného predmetu činnosti, poskytuje úvery z vlastných zdrojov, takže by mal pri vykonávaní uvedenej činnosti postupovať s náležitou odbornou starostlivosťou, v súlade so všeobecne záväznými právnymi normami a v súlade s dobrými mravmi. Keďže žalovaný neuviedol obligatórne náležitosti zmluvy o úvere, mal a mohol vedieť, že prijatím príslušenstva poskytnutého úveru sa na úkor žalobcu bezdôvodne obohatí a pre prípad, že tak urobí, bol s tým uzročený. Súd prvej inštancie tak konanie žalovaného vyhodnotil ako konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu s úmyslom získať majetkový prospech (napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6MCdo/9/2012). Súd prvej inštancie uzavrel, že objektívna premlčacia doba je v danom prípade 10-ročná, pretože bezdôvodné obohatenie žalovaného sa považuje za úmyselné. Žalovaný použil nekalú obchodnú praktiku a neumožnil prostredníctvom RPMN porovnať právnej predchodkyňi žalobcu výhodnosť úveru na trhu oproti iným produktom a použil neprijateľné podmienky. V predmetnom prípade desaťročná premlčacia doba nemohla začať plynúť skôr ako v roku 2009 (zmluvy boli uzavreté dňa 23.09.2009 a 09.10.2009) a keďže žaloba bola podaná dňa 24.07.2017, obrana žalovaného, že nárok je premlčaný, nie je dôvodná. Súd prvej inštancie mal preukázané, že právna predchodkyňa žalobcu sa o vzniku bezdôvodného obohatenia dozvedela v lete 2017 a dňa 24.07.2017 doručila súdu žalobu.

9. Súd prvej inštancie v odseku 45. napadnutého rozhodnutia odôvodnil vyriešenie otázky ako predbežnej, že predmetné úvery je potrebné považovať za bezúročné a bez poplatkov s odkazom na rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10Co/233/2017.

10. Odôvodnenie priznaného úroku z omeškania, súd prvej inštancie uviedol v odsekoch 46. až 49. napadnutého rozhodnutia a o trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“).

11. Proti prvostupňovému rozhodnutiu podal žalovaný odvolanie, ktoré odôvodnil, tým, že v predmetnom sporovom konaní došlo k vade uvedenej v § 365 ods. 1 písm. f) a písm. h) CSP, a navrhol, aby odvolací súd podľa § 391 ods. 1 CSP napadnutý rozsudok v celom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Žalovaný žiadal náhradu trov konania, ktoré mu vznikli, vrátane trov odvolacieho konania.

12. Žalovaný namietal tvrdenie žalobcu o tom, že mu patrí postavenie spotrebiteľa od čoho odvodzuje aj skutočnosť, že úverové zmluvy sú bezúročné a bezpoplatkové. Žalovaný má za to, že predmetné úverové zmluvy sa riadia ust. § 497 a nasl. Zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Obchodný zákonník“) a v zmysle § 261 ods. 6 písm. d) Obchodného zákonníka, sa záväzkové vzťahy zo zmluvy o úvere bez ohľadu na povahu účastníkov spravujú ustanoveniami Obchodného zákonníka. V prípade súdneho sporu sa súd nemusí zaoberať otázkou, či podnikateľ určité pravidlá poznal, ale naopak vychádza sa zo zásady, podľa ktorej, neznalosť zákona neospravedlňuje. Formálne teda nemožno hovoriť o prítomnosti slabšej strany.

13. Žalovaný poukázal na prehlásenie právneho predchodcu žalobcu v úverových zmluvách o tom, že finančné prostriedky sú poskytnuté na účely výkonu zamestnania. Ak by žalobca nebral úver na účely výkonu zamestnania, tak by neurobil a nepripojil k takémuto prehláseniu svoj podpis. V zmluvách o úvere a Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru, žalobca zároveň vyhlásil, že sa oboznámil a súhlasí s obsahom zmluvy (vrátane Všeobecných podmienok poskytnutia úveru) a že nemá k nim žiadne výhrady a zaväzuje sa ich dodržiavať. Ďalej uviedol, že zmluvné vzťahy uzatvárané medzi dodávateľom a fyzickou osobou nepodnikateľom spĺňajú požiadavku spotrebiteľského vzťahu, avšak pokiaľ je ale predmetom tohto vzťahu účelovo poskytnutý úver (v prejednávanej veci úver na účel povolania) a túto účelovosť žiadny z účastníkov vzťahu nespochybnil, potom vzhľadom na § 2 písm. a) ZoSÚ, nejde o spotrebiteľský úver, a na tieto zmluvné vzťahy (úverové zmluvy) nemožno citovaný právny predpis aplikovať. Úvery poskytnuté na účel zamestnania, povolania, podnikania nemajú povahu spotrebiteľského úveru upraveného ZoSÚ a ochrana spotrebiteľa o obmedzení a neskôr úplnom vylúčení zabezpečenia zmenkou sa na tieto úvery (druhy zmlúv) nevzťahuje (obdobne NS SR sp.zn. 5Cdo 415/2012). Preto aplikácia ZoSÚ v prejednávanej veci nie je možná (uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 18CoE/313/2016-47 zo dňa 31.05.2017). V prípade žalovaného je treba akcentovať jeho dobrú vieru, s ktorou do právneho vzťahu so žalobcom vstupoval. Pri výklade pojmu spotrebiteľ je potrebné chrániť dobrú vieru druhej strany. Ak dodávateľ koná v dobrej viere, že druhá strana nie je spotrebiteľ, nemôže sa táto osoba dovolávať toho, že mala postavenie spotrebiteľa (ESD, C-464/01,

vo veci Johann Gruber proti Bay Wa AG publikovaný o.i. v Švestka, J., Spáčil, J., Škárová, M., Hulmák, M. a kol. Občiansky zákoník I. § 1 až 459. Komentár. 2. vydání. Praha : C. H. Beck, 2009, s. 468 - 469). Obdobne, pokiaľ spotrebiteľ predstiera, že je podnikateľom (alebo v tomto smere uvedie dodávateľa do omylu; per analogiam zamestnancom), je treba takúto obligáciu charakterizovať ako obchod, a nie spotrebiteľský záväzok, pretože je potrebné chrániť dodávateľovu dobrú vieru, pretože dobrá viera je všeobecným princípom zmluvného práva (Bundesgerichtshof, SRN, 22.12.2004, VIII ZR 91/04 publikovaný o.i. v Eliáš, K. a kol.: Občiansky zákoník. Veľký akademický komentár. 1. svazek. § 1 - 487. Praha, Linde 2008, s. 324; Selucká, M. Ochrana spotrebiteľa v súkromom práve. 1. vydání. Praha : C. H. Beck 2008, s. 54).

14. Žalovaný má za to, že princíp contra proferentem upravený v § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka nie je aplikovateľný na daný prípad. Občiansky zákonník v tomto prípade vychádza z predpokladu, že väčšinu spotrebiteľských zmlúv vopred pripravuje dodávateľ a spotrebiteľ má možnosť danú zmluvu iba prijať s minimálnym dosahom na obsah zmluvy. Účelom tohto ustanovenia je ochrana tzv. slabšieho postavenia spotrebiteľa pre prípad, ak dodávateľ zahrnie do zmluvy nejasné, nejednoznačné alebo dvojzmyselné termíny, ktoré by sa mali vykladať v prospech spotrebiteľa. Žalobca však poukázal na údaje týkajúce sa osoby dlžníka, uvedené a vložené do zmlúv dlžníkom a nie nejednoznačné ustanovenia zmlúv. V tejto súvislosti žalovaný poukázal na výkladový princíp contra proferentem, ako všeobecne platný, a to v zmysle nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I ÚS 243/07-25 zo dňa 19.08.2008 „... Ak sú v zmluve použité formulácie a pojmy, ktoré možno vykladať rozdielne, javí sa byť spravodlivým vykladať ich v neprospech toho, kto ich do zmluvy vložil. Zmyslom tohto princípu je neumožniť strane naformulovať v zmluve ustanovenie pripúšťajúce viacvýznamový výklad a následne v zlej viere zneužiť mnohoznačnosť tohto ustanovenia na úkor záujmov druhej zmluvnej strany. ...“ Žalovaný má za to, že bol to žalobca, kto do zmlúv vložil rozporné údaje a tie by sa nemali vykladať v neprospech žalovaného, pretože žalobca na jednej strane mal v úmysle preukázať svoju bonitu, t. j. splniť podmienky na poskytnutie úveru a v súčasnosti má byť jeho postavenie kvalifikované v jeho prospech v postavení spotrebiteľa. V zmysle ustálenej judikatúry najvyšších súdnych autorít určovacia žaloba nie je opodstatnená najmä v prípadoch, keď možno podať žalobu na plnenie. „... Určovacia žaloba má preventívny charakter, bude opodstatnená najmä v prípadoch, keď k porušeniu práva ešte nedošlo. Len čo je porušenie subjektívneho práva dokonané, možno spravidla žalovať priamo na plnenie, reparáciu škodlivých právnych následkov zo strany žalovaného. Preto v takýchto prípadoch nebude daný naliehavý právny záujem na určovacej žalobe. ...“ (napr. Krajský súd v Trnave sp. zn. 11Co/173/2013 zo dňa 21.05.2014). Žalobca má za to, že v danom prípade nie je daný stav objektívnej právnej neistoty, pretože žalobca uhradil záväzky vyplývajúce zo zmlúv.

15. Žalovaný namieta vyhodnotenie súdom prvej inštancie, že úverové zmluvy sú bezúročné a bezpoplatkové. V tejto súvislosti žalovaný poukázal na rozhodnutie Okresného súdu Bratislava II pod sp. zn. 52C/135/2014 zo dňa 25.05.2016, ktorým sa navrhovateľ domáhal určenia zmluvy za bezúročnú a bez poplatkov, a v odôvodnení svojho rozhodnutia súd uviedol „... Právny záujem, ktorý je podmienkou procesnej príslušnosti určovacej žaloby v zmysle § 80 písm. c/ O.s.p., musí byť naliehavý. Pri skúmaní existencie naliehavého právneho záujmu ide o posúdenie, či podaná žaloba je vhodný (účinný a správne zvolený) procesný nástroj ochrany práva žalobcu, či sa ňou môže dosiahnuť odstránenie spornosti práva a či snáď len zbytočne nevyvoláva konanie, po ktorom bude musieť aj tak nasledovať iné (ďalšie) súdne konanie alebo konania. Naliehavý právny záujem je spravidla daný v prípade, ak by bez tohto určenia bolo právo žalobcu ohrozené alebo ak by sa bez tohto určenia stalo jeho právne postavenie neistým (porovnaj S. XX/XXXX). Za nedovolenú možno považovať určovaciu žalobu, pokiaľ neslúži potrebám praktického života, ale len k zbytočnému rozmnožovaniu sporov; ak však určovacia žaloba vytvára pevný právny základ pre právny vzťah účastníkov sporu, je prípustná aj napriek tomu, že je možná (prípadne) i iná žaloba (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR publikované v časopise zo súdnej praxe pod č. 40/1996). ...“ Z uvedených dôvodov úver nie je možné považovať za bezúročný a bez poplatkov, keďže zmluvy o spotrebiteľskom úvere obsahujú všetky náležitosti podľa ZoSÚ. Nenastala ani jedna z foriem bezdôvodného obohatenia, ktorú stanovuje zákon v § 451 Občianskeho zákonníka, nakoľko právny predchodca žalobcu plnil na základe platne uzavretých zmlúv ktoré neboli nikdy právoplatne vyhlásené za neplatné, rovnako právny dôvod na plnenie zo zmlúv nikdy neodpadol (nedošlo k odstúpeniu od zmlúv, zrušeniu zmlúv a pod.) a majetkový prospech získal žalovaný z poctivých zdrojov.

16. Žalovaný namieta premlčanie, keď Zmluva č. X bola uhradená v celom rozsahu dňa 07.10.2009 a Zmluva č. X bola uhradená v celom rozsahu dňa 06.09.2011. Z povahy práva na vydanie bezdôvodného

obohatenia ako majetkového práva vyplýva, že podlieha právnemu režimu premlčania. Pre plynutie premlčacej doby práva na vydanie bezdôvodného obohatenia, je v osobitnom ustanovení § 107 Občianskeho zákonníka zakotvené tzv. kombinované plynutie premlčacej doby. Plynutie objektívnej premlčacej doby nezávisí od žiadnej subjektívnej vedomosti žalovaného a jej začiatok sa viaže na objektívne stanovenú skutočnosť vzniku bezdôvodného obohatenia. Takže začiatok plynutia subjektívnej a objektívnej premlčacej doby je navzájom nezávislý. Avšak v prípade, že nejde o bezdôvodné obohatenie spôsobené úmyselne, právo na jeho vydanie sa premlčí v trojročnej premlčacej lehote, ktorá nepresiahne objektívnu lehotu. Úmyslom zákonodarcu v ust. § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka bolo, aby ten kto sa bezdôvodne obohatil, bezdôvodné obohatenie aj nahradil s možnosťou poškodeného domáhať sa jeho vydania v dlhšom časovom intervale. Uvedené možno chápať aj ako sankciu za úmyselné konanie toho kto sa bezdôvodne obohatil. Žalovaný má za to, že pre tak významnú výnimku zo zásady „vigilantibus iura scripta sunt“ zakotvanej pre kratšie plynutie premlčacej doby možno uplatniť jedine v tých prípadoch, ak by sa skutočne preukázal priamy úmysel žalovaného bezdôvodne sa obohatiť. Žalovaný opäť poukázal na svoje tvrdenia, že v čase uzavretia zmlúv nemal a nemohol mať vedomosť o tom, že zmluvy budú posudzované ako spotrebiteľské, a preto neobstojí tvrdenie, že konanie žalovaného bolo zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia. Jediný úmysel, ktorý možno jednoznačne žalovanému preukázať, je úmysel uzatvoriť zmluvu o úvere (absolútny obchod).

17. Odvolací súd, ktorý bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP), svojím v poradí prvým rozhodnutím sp.zn. 6CoCsp/31/2020-159 zo dňa 21.10.2020, napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu zamietol a žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov konania. Odvolací súd odôvodnenie svojho rozhodnutia zameril na posúdenie otázky premlčania nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, keď v odseku 8. svojho rozhodnutia uviedol, že ak by predmetné úverové zmluvy nemali spotrebiteľský charakter, nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia by sa premlčoval v zmysle § 387 a nasl. Obchodného zákonníka, ktorý síce výslovne neupravuje počiatok behu premlčacej doby a jej dĺžku pri práve na vydanie bezdôvodného obohatenia, čo neznamená nutnosť aplikácie právnej úpravy premlčania podľa Občianskeho zákonníka, ale iba to, že tieto otázky treba riešiť podľa všeobecných ustanovení Obchodného zákonníka o premlčaní. Obchodný zákonník je vo vzťahu k Občianskemu zákonníku špeciálnym právnym predpisom, čo platí aj pre ustanovenia podľa § 387 až 401 Obchodného zákonníka vo vzťahu k § 107 Občianskeho zákonníka. Z uvedeného možno vyvodiť, že pri riešení otázky premlčania práva na vydanie bezdôvodného obohatenia v obchodných vzťahoch sa použije právna úprava premlčania obsiahnutá v Obchodnom zákonníku. Ak totiž Obchodný zákonník obsahuje kogentnú a ucelenú úpravu premlčania, je v obchodných záväzkových vzťahoch vylúčené použitie ustanovení Občianskeho zákonníka o premlčaní.

18. Odvolací súd vyslovil právny názor, že ak predmetné úverové zmluvy nemajú spotrebiteľský charakter, premlčanie nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia sa riadi Obchodným zákonníkom. V zmysle § 391 ods. 1 Obchodného zákonníka, premlčacia doba na uplatnenie predmetného nároku začala plynúť odo dňa, keď sa právo mohlo uplatniť na súde. Zmluva č. 1 zo dňa 23.09.2009 bola v celom rozsahu uhradená dňa 07.10.2009 a Zmluva č. X zo dňa 09.10.2009 bola v celom rozsahu uhradená dňa 06.09.2011, takže štvorročná premlčacia doba (§ 397 Obch. zák.) v prípade Zmluvy č. X začala plynúť dňa 08.10.2009 a uplynula dňa 07.10.2013; a v prípade Zmluvy č. X začala plynúť dňa 07.09.2011 a uplynula dňa 06.09.2015. Právna predchodkyňa žalobcu podala žalobu na súd prvej inštancie až dňa 24.07.2017, teda oneskorene - po márnom uplynutí premlčacej doby. Odvolací súd uzavrel, že predmetný nárok je ako celok premlčaný v prípade, ak predmetné úverové zmluvy nemajú spotrebiteľský charakter a ide o tzv. absolútny obchod.

19. Odvolací súd riešil otázku premlčania pre prípad, ak by predmetné úverové zmluvy mali spotrebiteľský charakter, kedy by sa premlčanie nároku riadilo Občianskym zákonníkom, pretože úprava premlčania v ňom obsiahnutá je pre spotrebiteľa výhodnejšia. Odvolací súd sa nestotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že v prejednávanej veci ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie žalovaného na úkor právnej predchodkyne žalobcu. Keďže Občiansky zákonník a ani iný občianskoprávny predpis pojem a podstatu úmyselného konania nevymedzuje, vychádza sa z právnej úpravy zavinenia obsiahnutej v Trestnom zákone, ktorý rozlišuje prítomnosť rozumového (intelektuálneho) a vôľového (určovacieho) prvku medzi úmyselným konaním a nedbanlivostným konaním. O priamy úmysel ide vtedy, ak ten, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatil, vedel, že svojím konaním získa bezdôvodné obohatenie a súčasne ho aj získať chcel. O nepriamy úmysel ide, ak ten, kto sa na úkor iného obohatil, vedel, že svojím konaním sa môže bezdôvodne obohatiť, a s týmto následkom bol pre prípad, že

nastane, uzrozumený. V obidvoch prípadoch je teda rozhodujúcim znakom úmyslu predchádzajúca vedomosť subjektu, ktorý sa bezdôvodne obohatil, o tom, že svojím konaním získava (priamy úmysel) alebo môže získať (nepriamy úmysel) bezdôvodné obohatenie. Skutočnosť, že predmetné zmluvy neobsahujú náležitosti požadované ZoSÚ, nemožno bez ďalšieho vyhodnotiť tak, že žalovaný mal pri uzatváraní predmetných zmlúv úmysel na úkor právnej predchodkyne žalobcu sa bezdôvodne obohatiť. Súd prvej inštancie nevysvetlil, aký je vzťah medzi bezdôvodným obohatením, resp. jeho výškou a tým, že predmetné zmluvy neobsahovali údaj o konečnej splatnosti úveru, RPMN a priemernej hodnote RPMN. Bezpoplatkovosť a bezúročnosť predmetných úverov je zákonným dôsledkom absencie zákonných náležitostí v predmetných zmluvách. Úroky, resp. poplatky dojednané v predmetných zmluvách nie sú dôsledkom „úmyslu“ žalovaného sa na úkor právnej predchodkyne žalobcu bezdôvodne obohatiť, ale sú výsledkom zmluvnej vôle zmluvných strán.

Ak predmetné zmluvy majú spotrebiteľský charakter, nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia sa premlčuje v zmysle § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka v trojročnej objektívnej premlčacej dobe, ktorá začala právnej predchodkyňi žalobcu v prípade zmluvy č. 1 plynúť dňa 08.10.2009 a uplynula dňa 07.10.2012; v prípade zmluvy č. 2 začala plynúť dňa 07.09.2011 a uplynula dňa 06.09.2014. Právna predchodkyňa žalobcu podala žalobu na súd prvej inštancie až dňa 24.07.2017, teda oneskorene - po márnom uplynutí objektívnej premlčacej doby. Desaťročná premlčacia doba v zmysle § 107 ods. 2 druhá časť vety Občianskeho zákonníka, ako je vyššie uvedené, neprichádza do úvahy. Odvolací súd zhrnul, že nárok je premlčaný aj v zmysle Občianskeho zákonníka, a keďže žalovaný sa premlčania dovolal, nebolo možné žalobcovi premlčaný nárok priznať (§ 388 ods. 1 Obchodného zákonníka, resp. § 100 ods. 1 posledná veta Občianskeho zákonníka).

20. O nároku na náhradu trov konania odvolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 CSP a úspešnému žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal, pretože mu v konaní žiadne trovy nevznikli (žalovanému síce bol vyrúbený poplatok za odvolanie vo výške 258 eur, ale ku dňu rozhodovania odvolacieho súdu tento poplatok nezaplatil).

21. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie ktorým žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd zmenil rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 6CoCsp/31/2020-159 zo dňa 21.10.2020 tak, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu potvrdí a žalobcovi prizná nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu, eventuálne rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 6CoCsp/31/2020-159 zo dňa 21.10.2020 v celom rozsahu zruší a vec vráti na ďalšie konanie a žalobcovi prizná nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

22. Prípustnosť dovolania žalobca odôvodnil ust. § 419, § 420 písm. f), § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

23. Žalobca namieta zmätočnosť napadnutého rozhodnutia, keď z napadnutého rozsudku vyplýva, že rozsudok mal byť vyhlásený dňa 21.10.2020, avšak pred vyhlásením rozsudku, z oznámenia o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku vyplýva, že rozsudok mal byť vyhlásený až dňa 21.11.2020, teda o jeden mesiac neskôr. Právo zúčastniť sa pojednávania a vyhlásenia rozsudku je integrálnym právom každého, kto v konaní vystupuje ako strana sporu. Toto právo nemôže byť strane za žiadnych okolností upreté, nakoľko v opačnom prípade dochádza zo strany súdu k porušeniu základných práv strany sporu. Takýmto postupom zo strany odvolacieho súdu došlo k porušeniu žalobcovho práva na spravodlivý proces, čo samo o sebe zakladá nezákonnosť napadnutého rozhodnutia, a potreba zrušenia takéhoto rozhodnutia prevažuje nad princípom zachovania a nezmeniteľnosti tohto rozhodnutia.

24. Žalobca namieta nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia, keď odvolací súd dospel k záveru, že predmetné úverové zmluvy nie je možné považovať za spotrebiteľské, ale za zmluvy uzatvorené podľa obchodného práva. Odvolací súd svoje závery o nespotebiteľskom - obchodnom charaktere úverových zmlúv bližšie nezdôvodnil a absolútne nevysvetlil, prečo právnu argumentáciu žalobcu o spotrebiteľskom charaktere, rovnako aj právny názor súdu prvej inštancie, nepovažoval za správne. Napadnuté rozhodnutie tak nespĺňa parametre riadne a dostatočne odôvodneného rozhodnutia v zmysle § 220 ods. 2 CSP. V tejto súvislosti žalobca poukázal na nález Ústavného súdu SR sp.zn. II. ÚS 383/2006.

25. Žalobca namieta nesprávne právne posúdenie veci, keď svoj nárok odôvodnil tým, že medzi žalobcom a žalovaným došlo k uzavretiu zmlúv o spotrebiteľskom úvere, ktoré je v zmysle ZoSÚ

potrebné považovať za bezúročné a bezpoplatkové. Po preskúmaní veci súd prvej inštancie žalobe vyhovel a stotožnil s právnym názorom žalobcu. S uvedeným rozhodnutím súdu prvej inštancie žalovaný nesúhlasil a o podanom odvolaní rozhodol odvolací súd tak, že žalobu zamietol a uviedol, že úverové zmluvy nie je možné považovať za zmluvy spotrebiteľské, nakoľko tieto majú obsahovať vyhlásenie o použití finančných prostriedkov na výkon zamestnania, na základe čoho má ísť o úverové zmluvy podľa obchodného práva. Zároveň však poukázal odvolací súd na to, že ak by aj išlo o zmluvy spotrebiteľské, nárok z nich by bolo potrebné považovať za premlčaný, nakoľko len samotná skutočnosť, že neobsahujú obligatórne náležitosti, samo o sebe neznamená, že žalovaný mal úmysel sa bezdôvodne obohatiť na úkor žalobcu. Žalobca citoval odsek 9. a odsek 10. napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu s tým, že s takýmto právnym posúdením veci sa v žiadnom prípade nestotožňuje, nakoľko odvolací súd k týmto záverom došiel na základe nesprávneho právneho posúdenia veci, v dôsledku čoho na zistený skutkový stav nesprávne aplikoval príslušnú právnu normu.

Ad 1) žalobca je názoru, že úverové zmluvy majú spotrebiteľský charakter.

Odvolací súd došiel k záveru, že predmetné zmluvy o úvere nie je možné podriaďiť pod právny režim spotrebiteľských zmlúv upravených v Občianskom zákonníku a v ZoSÚ, nakoľko tieto je potrebné považovať za tzv. absolútny obchod (zrejme kvôli prehláseniu, že tieto prostriedky budú právnomu predchodcovi žalobcu poskytnuté na výkon zamestnania). Žalobca trvá na tom, že takéto vzťahy sú vzťahy spotrebiteľské na ktoré sa vzťahujú ustanovenia ZoSÚ a príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka. Zo samotnej podstaty spotrebiteľského práva vyplýva, že právne predpisy určené na ochranu spotrebiteľa je nevyhnutné aplikovať vždy, ak ide o zmluvný vzťah uzavretý medzi dodávateľom a spotrebiteľom, ak to samotný predpis nevylučuje. Žalobca je názoru, že v prejednávanej veci nedošlo k uzavretiu zmlúv o úvere, ale došlo k uzavretiu zmlúv o pôžičke podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka.

Podľa § 657 Občianskeho zákonníka, zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu (reálna zmluva).

Podľa § 497 Obchodného zákonníka, sa zmluvou o úvere zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky (konsenzuálna zmluva).

V prípade predmetných zmlúv ide o reálne zmluvy, nakoľko pri ich samotnom podpise došlo k odovzdaniu peňazí (pôžičky), ako vyplýva z prehlásenia o prevzatí hotovosti, uvedené v dolnej časti úverových zmlúv. Aj napriek snahe žalovaného účelovo zaradiť tieto vzťahy pod režim Obchodného zákonníka, je nevyhnutné tieto vzťahy posúdiť bez ohľadu na označenie zmlúv a to podľa ich obsahu. Predmetné zmluvné vzťahy v každom prípade treba subsumovať pod normy občianskeho práva. Žalobca argumentuje tým, že takmer každý odsek predmetných zmlúv je nápadne nevyvážený, postavený v neprospech žalobcu ako spotrebiteľa. Jednoznačne ide o spotrebiteľské vzťahy medzi právnym predchodcom žalobcu ako spotrebiteľom a žalovaným ako dodávateľom, nakoľko právny predchodca žalobcu pri uzatváraní a plnení zmlúv nekonal v rámci predmetu svojej zárobkovej činnosti. Z tohto dôvodu zmluvy o úvere mali obsahovať údaje, ktoré zákon o spotrebiteľských úveroch predpokladá ako obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere a ich absenciu sankcionuje bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úverovej zmluvy. Táto skutočnosť bola judikovaná množstvom rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, napriek tomu žalovaný naďalej túto prax využíva spolu s množstvom ďalších neprijateľných podmienok tak, aby získal čo najväčší finančný prospech a vyhol sa prísny požiadavkám právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa. Žalobca tiež citoval uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. II. ÚS 329/2013-15 zo dňa 02.06.2013, v ktorom ústavný súd o. i. uviedol „... Pokiaľ ide o námietku sťažovateľky, že na daný prípad mali byť použité ustanovenia Obchodného zákonníka, podľa ktorého bola dotknutá úverová zmluva uzavretá, ústavný súd rovnako ako krajský súd nepopiera, že v danom prípade úverovej zmluvy ide o absolútny obchodnoprávny záväzok, avšak vzhľadom na špecifickosť právneho úkonu, ktorým sa tento záväzok zakladá a ktorý má znaky „spotrebiteľskej“ zmluvy (t.j. zmluvy typového charakteru, ktorá sa má uzavrieť vo viacerých neurčitých prípadoch, pri uzatváraní ktorej je obvyklé, že spotrebiteľ nemôže obsah zmluvy podstatným spôsobom ovplyvniť, pozn.), bolo potrebné tento záväzkovo-právny vzťah posudzovať aj podľa špeciálnej právnej úpravy (lex specialis) spotrebiteľského práva, ktorá je obsiahnutá v zákone o ochrane spotrebiteľa a tiež aj v § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. To, že úverovú zmluvu možno považovať za zmluvu spotrebiteľskú, možno usúdiť aj zo samotného obsahu smernice rady, ktorá klienta úverového vzťahu, ktorému je úver poskytovaný, sama definuje ako „spotrebiteľa“, a tiež o prepojení smernice Rady 87/102/EHS z 22. decembra 1986 o spotrebiteľských úveroch a smernice 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách možno usúdiť aj z judikatúry Súdneho dvora Európskej únie

C-76/2010 zo 16. novembra 2010 o návrhu krajského súdu na začatie prejudiciálneho konania vo veci obchodnej spoločnosti P., s. r. o., proti I. K. ...“

Žalobca tiež poukázal na nutnosť aplikácie ustanovení týkajúcich sa ochrany práv spotrebiteľa na každý zmluvný vzťah, ktorý uzatvára spotrebiteľ s dodávateľom, a to aj v tom prípade, ak by malo ísť o zmluvu uzatvorenú podľa Obchodného zákonníka tak ako vyslovil Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku pod sp. zn. 3MCdo14/2014 zo dňa 21.04.2015 „... Ustanovenie § 52 ods. 2 tretej vety Občianskeho zákonníka, podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva, sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred jeho účinnosťou. ...“

Ad 2) Úmyselné premlčanie uplatneného nároku.

Žalobca je názoru, že na prejednávany prípad je potrebné aplikovať režim úmyselného bezdôvodného obohatenia, teda nie trojročnú objektívnu premlčaciu dobu, ale objektívnu premlčaciu dobu desaťročnú. Svoj názor odôvodnil tým, že pre posúdenie otázky objektívnej premlčacej doby je potrebné zakaždým skúmať mieru zavinenia subjektu na získanom bezdôvodnom obohatení. Nakoľko občiansky zákonník neupravuje/nerieši otázku zavinenia, je potrebné analogicky vychádzať z príslušných ustanovení Trestného zákona, ktoré zavinenie člení na úmyselné a nedbanlivostné; avšak pre potrebu predmetného konania je dôležitým zavinenie úmyselné, ktoré súčasná právna veda rozlišuje na úmyselné zavinenie priame a nepriame. Priamym úmyselným zavinením je konanie daného subjektu, ktorý pri svojom konaní vedel, že svojim konaním porušuje svoju povinnosť a ohrozuje tým práva iného a chce túto povinnosť porušiť. Nepriamym úmyselným zavinením je konanie daného subjektu, ktorý pri svojom konaní vedel, že môže porušiť svoju povinnosť a ohroziť tým práva iného a pre prípad, že k takejto situácii dôjde bol s tým uzročený. V prejednávanej veci je potrebné dospieť k záveru, že u žalovaného bol pri získaní bezdôvodného obohatenia daný minimálne nepriamy úmysel sa bezdôvodne obohatiť, nakoľko ZoSÚ platný a účinný od 01.10.2001 obsahoval povinnosť uvedenú v § 4 ods. 2, a to uvádzať v zmluvách o spotrebiteľskom úvere množstvo ďalších obligatórnych náležitostí takejto zmluvy (napr. údaj o termíne konečnej splatnosti, údaj o hodnote RPMN a pod.), pričom absenciu týchto náležitostí sankcionoval bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou poskytnutého úveru. Predmetné úverové zmluvy boli uzavreté v priebehu roku 2009, tzn. cca po 8 rokoch podnikania žalovaného v oblasti poskytovania úverov, kedy po celý čas platila fikcia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru v prípade absencie jednotlivých náležitostí. Žalovaný je subjekt dlhodobo poskytujúci finančné služby spotrebiteľom, ktorého činnosť podlieha najvyšším orgánom dozoru nad finančným trhom, preto nemožno takéto dlhodobé a opakované konanie žalovaného považovať za nedbanlivostné. Takisto v čase uzatvárania predmetných úverových zmlúv žalovaný musel mať vedomosť o tom, že v zmluvách musia byť uvádzané všetky náležitosti vyžadované ZoSÚ a že v opačnom prípade sa na zmluvy bude hľadieť ako na bezúročné a bezpoplatkové, čím môže dôjsť na jeho strane k bezdôvodnému obohateniu. Dlhodobé ignorovanie zákonnej povinnosti uvádzať obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle ZoSÚ je podľa názoru žalobcu nevyhnutné hodnotiť ako úmyselné konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu a v tejto súvislosti žalobca citoval rozhodnutia: Krajského súdu Bratislava sp. zn. 9Co/115/2017-208 zo dňa 15.02.2018, Krajského súdu Košice sp. zn. 11Co/310/2016 a sp. zn. 11Co/319/2015-97 zo dňa 15.02.2017, Krajského súdu Prešov sp. zn. 8Co/173/2015, Krajského súd Žilina sp. zn. 9Co/648/2013 a sp. zn. 9Co/158/2015 zo dňa 26.03.2015, sp. zn. 6Co/140/2015 zo dňa 24.06.2015, sp. zn. 10Co/325/2016-117 zo dňa 23.02.2017, Krajského súdu Nitra sp. zn. 7Co/306/2016-192 zo dňa 04.05.2017.

26. Žalobca je názoru, že ak by na prejednávany prípad nebolo možné aplikovať ustanovenia ZoSÚ, ustanovenie § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka síce umožňuje pri peňažnej pôžičke dohodnúť úroky, a aj napriek tomu, že výška úrokov nie je priamo zákonom limitovaná, nemožno dohodnúť akúkoľvek výšku úrokov. Výška úrokov nemôže byť v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka), pričom podľa právnej teórie ako i praxe pôjde o takýto stav v prípade, ak dohodnuté úroky presiahnu úrokovú mieru poskytovanú peňažnými ústavmi v čase uzavretia dohody. Odmena na úrovni vyše 90 % ročne je v hrubom rozpore s dobrými mravmi. Akýkoľvek výklad, podľa ktorého ak nebankový subjekt, ktorý dlhodobo extrémne nadsadzuje úroky ako odplatu vo formulárových zmluvách (ktoré sám pripravuje) nekoná úmyselne protizákonne, by viedol k nelegitímnej ochrane silnejšej zmluvnej strany. Preto vychádzajúc z ustálenej praxe súdov je potrebné považovať dohodu o výške odplaty v miere zhruba 90 % ročne z poskytnutých finančných prostriedkov, za dohodu, ktorá je v rozpore s dobrými mravmi.. Žalobca v danej súvislosti uvádza, že takmer všetky zmluvy žalovaného uzatvárané so spotrebiteľmi obsahujú nezákonné úroky, a preto sa žalovaný nemôže dovolávať toho, že pri tej ktorej zmluve o bezdôvodnom obohatení nevedel, pričom v čase uzavretia zmlúv so žalobcom

mal žalovaný uzretých niekoľko tisíc zmlúv tohto typu. Aj z rozhodovacej praxe súdov je zrejmé, že žalovaný už uzavrel niekoľko tisíc takýchto zmlúv čo len svedčí o tom, že nemôže ísť o nebanalnosť, nakoľko takmer všetky jeho zmluvy neobsahujú podstatné náležitosti, resp. obsahujú úroky v rozpore s dobrými mravmi. Žalovaný tak v zmysle nevyvrátiteľnej domnienky o neznalosti právnych predpisov i zo všeobecne známych skutočností musel vedieť, že jeho zmluvy obsahujú vady (v podobe absencie obligatórnych náležitostí i v podobe dohody o odplate, ktorej výška je neprimeraná a v rozpore s dobrými mravmi), avšak vzhľadom na to, že takéto zmluvy aj naďalej uzatváral, je zrejmé, že bol uzrozumený s tým, že takýmito zmluvami môže dochádzať na jeho strane k bezdôvodnému obohateniu. Preto v prejednávacom prípade je naplnená tak vôľová ako i vedomostná zložka, a preto je možné dospieť k záveru, že na strane žalovaného je daný (minimálne nepriamy) úmysel získať bezdôvodné obohatenie a na daný prípad je nutné aplikovať režim úmyselného bezdôvodného obohatenia a desaťročnú objektívnu premičiaciu dobu.

27. V závere podaného dovolania žalobca poukázal na jeden z atribútov civilného sporového konania a právneho štátu, a to zásadu právnej istoty, čo vyjadruje, že strana konania môže očakávať, že jej spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou, a zmysle uvedeného citoval čl. 2 CSP.

28. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je nielen procesne prípustné ale je aj dôvodné a uznesením pod sp.zn. 1Cdo/243/2021-231 zo dňa 23.11.2023, rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 6CoCsp/31/2020-159 zo dňa 21.10.2020 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

29. Dovolací súd poukázal na námietku žalobcu, ktorú vyvodil z ustanovenia § 420 písm. f) CSP s tým, že Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací dňa 21.10.2020 vyhlásil rozsudok, ktorý vyhlásil o jeden mesiac skôr ako mu bolo doručené oznámenie o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku, v zmysle ktorého mal byť tento vyhlásený až dňa 21.11.2020, a tak týmto postupom odvolacieho súdu došlo k porušeniu žalobcovho práva na spravodlivý proces, čo samo o sebe zakladá nezákonnosť napádaného rozhodnutia a potrebu jeho zrušenia nad princípom zachovania a nezmeniteľnosti tohto rozhodnutia. V dôsledku uvedenej námietky, dovolací súd v odsekoch 29. až 35. svojho rozhodnutia poukázal na teóriu a súdnu prax vo vzťahu k právu na spravodlivý súdny proces, a v odsekoch 36. až 45. k verejnému vyhláseniu rozsudku vyslovil názor, z hľadiska porušenia práva na spravodlivý proces, že sa žalobca nemohol zúčastniť verejného vyhlásenia rozsudku a to konkrétne dňa 21.10.2020, nakoľko zo strany odvolacieho súdu mu bol termín verejného vyhlásenia rozsudku bez nariadenia ústneho pojednávania oznámený s iným dátumom a to dňa 21.11.2020, a týmto postupom krajského súdu bolo porušené právo na jeho spravodlivý proces. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, dovolací súd zrušil rozsudok Krajského súdu v Bratislave postupom podľa § 449 ods. 1 CSP, z dôvodov podľa § 420 písm. f) CSP, v dôsledku čoho sa dovolací súd nezaoberal ďalšími dovolacími dôvodmi (nedostatok dôvodov napadnutého rozhodnutia a nesprávneho právneho posúdenia veci). V závere dovolací súd konštatoval, že odvolací súd alebo súd prvej inštancie rozhodne o trovách pôvodného konania a trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

30. Odvolací súd, po vrátení veci najvyšším súdom odstránil vadu porušeného práva žalobcu na spravodlivý proces, keď verejné vyhlásenie rozsudku na termín 17.04.2024, odvolací súd oznámil v súlade s § 378 ods. 1 a § 219 ods. 1, ods. 3 CSP (oznámenie o vernom vyhlásení rozsudku/výveska dňa 10.04.2024, zvesené dňa 18.04.2024). Následne preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti, v medziach uplatnených odvolacích dôvodov žalovaného, ktorými je viazaný (§ 379, § 380 ods. 1 CSP) a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s § 219 ods. 3 CSP), viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP) dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného voči rozsudku súdu prvej inštancie nemožno priznať úspech. Odvolací súd sa stotožňuje so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie a na ne odkazuje.

31. S poukazom na predchádzajúce rozhodnutie odvolacieho súdu uvedené v odsekoch 17. až 20. tohto rozhodnutia, aktuálne intervenuje odvolací súd, že svoj predchádzajúci právny názor vo veci mení. Uvedený postup odvolacieho súdu pripúšťa aj súdna judikatúra, podľa ktorej odvolací súd nepostupuje v rozpore s procesnými predpismi, ak svoj predchádzajúci vo veci vyslovený právny názor zmení a potvrdí rozhodnutie nerešpektujúce skorší právny názor odvolacieho súdu (viď. R 68/1971, III. ÚS 46/2013, 7 Cdo 523/2015). Hoci aj keď zmena skoršieho právneho názoru odvolacieho súdu je v zásade nežiaduca, nemožno ju považovať za neprípustnú a to predovšetkým s ohľadom na ústavnoprávny

princíp nezávislosti sudcu, ktorý je vo všeobecnosti viazaný len zákonom. Rovnako v tejto súvislosti je potrebné uviesť, že po rozhodnutí najvyšším súdom, sa spor opäť vrátil do štádia odvolacieho konania, v ktorom je odvolací súd pri svojom rozhodovaní vo všeobecnosti viazaný len zákonom a rozhodnutím najvyššieho súdu ako súdu vyššej inštancie. Keďže v danom prípade bolo rozhodnutie odvolacieho súdu zrušené pre procesné pochybenie, nebol odvolací súd takýmto rozhodnutím viazaný a nič mu nebránilo, aby napokon rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil. Odvolací súd sa tiež zaoberal aj otázkou možného prekvapivého rozhodnutia vydaného odvolacím súdom, čo však s poukazom na vec vzťahujúcu sa aktuálnu judikatúru uvedenú nižšie v odôvodnení tohto rozhodnutia, vôbec nepripustil.

32. Odvolací súd tak odôvodnenie svojho rozhodnutia odvodzuje od rozhodnutia súdu prvej inštancie uvedené v odsekoch 5. až 10. tohto rozhodnutia v spojení s odvolaním žalovaného uvedené v odsekoch 11. až 16. tohto rozhodnutia.

33. V prejednávanej veci rozhodnutie súdu prvej inštancie zodpovedá požiadavkám kladeným na odôvodnenie súdneho rozhodnutia v zmysle § 220 CSP, pretože súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania a stanoviská strán sporu k prejednávanej veci, citoval právne predpisy ktoré aplikoval na prejednávajúcu vec, a z ktorých vyvodil svoje právne závery. S poukazom na uvedené v spojení s uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Cdo 238/2008 zo dňa 30.11.2009, sa odvolací súd zaoberal len tými odvolacími námietkami a argumentmi žalovaného, ktoré boli pre rozhodnutie o odvolaní relevantné. Odvolací súd zdôrazňuje skutočnosť, že žalobca sa domáha vydania bezdôvodného obohatenia na tom skutkovom základe, že právna predchodkyňa žalobcu uzavrela so žalovaným zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ktoré neobsahujú podľa názoru žalobcu zákonom stanovené náležitosti a preto treba úvery považovať za bezúročné a bez poplatkov. A keďže právna predchodkyňa žalobcu plnila žalovanému nad rámec poskytnutej istiny, na strane žalovaného týmto vzniklo bezdôvodné obohatenie.

34. Z obsahu súdneho spisu a z vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie vyplýva, že právna predchodkyňa žalobcu uzatvorila so žalovaným Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 23.09.2009, ktorej súčasťou boli Všeobecné podmienky poskytnutia úveru (Zmluva č. 1). Na základe Zmluvy č. X žalovaný ako veriteľ poskytol právnej predchodkyňi žalobcu ako dlžníkovi úver v sume 200 eur, a dlžník sa zaviazal zaplatiť veriteľovi túto sumu zvýšenú o príslušný poplatok vo výške 196 eur, t.j. celkom 396 eur v 12-tich mesačných splátkach po 33 eur počnúc dňom 20.10.2009. V predtlačenej kolónke je zaškrtnuté prehlásenie dlžníka, že finančné prostriedky sú poskytnuté na výkon zamestnania. V deň podpísania zmluvy, právna predchodkyňa prevzala poskytnutú sumu v hotovosti.

Rovnako tak právna predchodkyňa žalobcu uzatvorila so žalovaným Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 09.10.2009, ktorej súčasťou boli Všeobecné podmienky poskytnutia úveru (Zmluva č. X). Na základe Zmluvy č. X žalovaný ako veriteľ poskytol právnej predchodkyňi žalobcu ako dlžníkovi úver v sume 800 eur, a dlžník sa zaviazal zaplatiť veriteľovi túto sumu zvýšenú o príslušný poplatok vo výške 772 eur, t.j. celkom 1.572 eur v 12-tich mesačných splátkach po 131 eur počnúc dňom 09.11.2009. V predtlačenej kolónke je zaškrtnuté prehlásenie dlžníka, že finančné prostriedky sú poskytnuté na výkon zamestnania. V deň podpísania zmluvy, právna predchodkyňa prevzala poskytnutú sumu v hotovosti.

35. Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, ktorý vyriešil otázku v základe veci a to, že právny vzťah strán sporu bol založený zmluvami špecifikovanými v predchádzajúcom odseku 34., ktoré v zmysle ich obsahu majú charakter spotrebiteľských zmlúv, pri uzatváraní ktorých bola právna predchodkyňa žalobcu v postavení spotrebiteľa, tak ako je uvedené v odseku 37. napadnutého rozhodnutia. K uvedenému odvolací súd už len dopĺňa, že účel poskytnutia finančných prostriedkov na osobné účely, spôsob vyplnenia predtlačenej formulára pracovníčkou žalovaného a že právna predchodkyňa bola v čase uzavretia predmetných zmlúv v postavení zamestnanca (predavačka), mal súd prvej inštancie preukázaný výsluchom právnej predchodkyne žalobcu a žalobcom, pričom žalovaný tvrdené skutočnosti vôbec nenamietal/nerozporoval (zápisnica z pojednávania zo dňa 08.06.2018 č.l. 30). Na základe uvedeného, v zmysle odôvodnenia súdu prvej inštancie, je potom dôvodné a správne vyhodnotenie, že predmetné zmluvy o úvere treba posudzovať ako zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Východiskom pre takéto zmluvné vzťahy je potom spotrebiteľská ochrana, keďže pri takýchto zmluvných vzťahoch ide o faktické nerovné postavenie profesionálneho dodávateľa a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktu, a to väčšiu profesionálnu skúsenosť dodávateľa, jeho lepšiu znalosť práva a dostupnosť právnych služieb, a možnosť stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. A tu nastupuje právna úprava spotrebiteľských zmlúv, pri ktorej mal zákonodarca

úmysel vyrovnať takúto faktickú nerovnosť a to formou obmedzenia autonómie vôle. Tá predstavuje elementárnu podmienku fungovania materiálneho právneho štátu, nie je však úplne absolútna a v rámci spotrebiteľských vzťahov je limitovaná princípom ochrany slabšej strany, teda spotrebiteľa, ktorý koná s dôverou v prezentovaní skutkového stavu/obsahu zmluvy druhou stranou.

Takže aj keď zmluvy o úvere ako zmluvný typ upravený v § 497 Obchodného zákonníka, čo je tzv. absolútny obchod, avšak aj vtedy sa majú prednostne v prípade úveru/pôžičky ako vzťahy spotrebiteľského charakteru, t.j. občianskoprávneho vzťahu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka (napr. podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia predmetných zmlúv platilo, že zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa).

36. Námietku žalovaného uvedenú v odseku 14. tohto rozhodnutia, že princíp contra proferentem upravený v § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka nie je aplikovateľný na daný prípad, vyhodnotil odvolací súd ako irelevantnú.

Odvolací súd v tejto súvislosti len konštatuje, že v zmysle výkladového princípu contra proferentem sa nejednoznačné, nejasné alebo medzi účastníkmi zmluvy sporné pojmy, či formulácie, vykladajú v neprospech zmluvnej strany, ktorá ich zapracovala do zmluvy. Z námietky žalovaného však nie je zrejmé, aké konkrétne nejasné pojmy, formulácie, ..., má na mysli, pričom ani z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie nevyplýva, že by sa s otázkou nejasnej formulácie niektorej časti uzavretých zmlúv súd prvej inštancie zaoberal, resp. minimálne konštatoval.

37. Námietku žalovaného adresovanú k vyhodnoteniu súdom prvej inštancie, že úverové zmluvy sú bezúročné a bezpoplatkové, uvedenú v odseku 15. tohto rozhodnutia, vyhodnotil odvolací súd ako nedôvodnú.

V predmetnom súdnom konaní, s odkazom na závery uvedené v predchádzajúcom odseku, bolo povinnosťou súdu prvej inštancie preskúmať predmetné zmluvy i z hľadiska zákonných obsahových náležitostí tak, ako to predpokladajú ustanovenia ZoSÚ. V kontexte vyhodnotenia súdom prvej inštancie, že predmetné zmluvy, ktoré v zmysle ich obsahu majú charakter spotrebiteľských zmlúv, pri uzatváraní ktorých bola právna predchodkyňa žalobcu v postavení spotrebiteľa, následne v odseku 44. v spojení s odsekom 39. napadnutého rozhodnutia uviedol, že v čase uzatvárania predmetných zmlúv (rok 2009) ZoSÚ (účinný od 01.10.2001) upravoval v citovanom ustanovení § 4 ods. 2 zákonné náležitosti ktoré zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať pod sankciou definovanou v § 4 ods. 3 s tým, že ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Súd prvej inštancie jasne s poukazom na obsah uzavretých zmlúv uviedol, že tieto neobsahujú údaj o konečnej splatnosti úveru (písm. g)), ročnú úrokovú sadzbu (písm. h)), RPMN (písm. j)), priemernú hodnotu RPMN (písm. k)), preto tieto vyhodnotil ako bezúročné a bezpoplatkové a tak žalovanému vznikol nárok len v rozsahu výšky poskytnutého úveru a zvyšok prijatej sumy vo výške 4.306,19 eur (196 eur + 4.110,19 eur) má charakter majetkového prospechu získaný bez právneho dôvodu, ktorý je žalovaný povinný vydať titulom bezdôvodného obohatenia.

38. Námietku premlčania žalovaného uvedenú v odseku 16. tohto rozhodnutia, vyhodnotil odvolací súd ako nedôvodnú.

V prvom rade odvolací súd uvádza, že aj keď predmetné zmluvy boli uzavreté v zmysle Obchodného zákonníka, niet logického dôvodu a to i s poukazom na vyššie uvedené právne posúdenie veci, za situácie, kedy Občiansky zákonník upravuje premlčanie a jeho zákonná úprava je pre spotrebiteľa výhodnejšia, aby sa v prípade úveru vyhodnoteného ako spotrebiteľského, aplikovali na premlčanie ustanovenia Obchodného zákonníka ktorý upravuje zásadne podnikateľské vzťahy. Takýto výklad podporuje i prístup zákonodarcu, ktorý s účinnosťou od 01.04.2015 explicitne doplnil v poslednej vete ust. § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, že na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Z uvedeného vyplýva, že ustanovenia Občianskeho zákonníka o premlčaní je potrebné v zmysle ust. § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka aplikovať aj na zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzavreté pred dňom 01.04.2015, inak povedané, aj pred zavedením ust. § 52 ods. 2 poslednej vety Občianskeho zákonníka (zákonom č. 102/2014 Z. z.) sa premlčanie zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere riadilo Občianskym a nie Obchodným zákonníkom.

Nie je medzi stranami sporné, že v prípade Zmluvy č. 1. došlo k jej vysporiadaniu právnou predchodkyňou žalobcu dňa 07.10.2009 (úver bol poskytnutý vo výške 200 eur a právna predchodkyňa celkovo uhradila

396 eur). V prípade Zmluvy č. 2. došlo k jej vysporiadaniu právnou predchodkyňou žalobcu dňa 06.09.2011 (úver bol poskytnutý vo výške 800 eur a právna predchodkyňa celkovo uhradila 4.910,19 eur).

39. Na ozrejenie predpokladaných dôvodov na vydanie bezdôvodného obohatenia stanovených v ust. § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, odvolací súd primárne odkazuje na nález ÚS SR sp. zn. III. ÚS 43/2020 zo dňa 12.05.2020, v zmysle ktorého „... bezúročnosť úveru nastupujúca ako ex lege dôsledok porušenia konkrétnych ustanovení zákona o spotrebiteľskom úvere, má v prípade spotrebiteľovho plnenia nad rámec požičanej istiny ten následok, že na strane prijímajúceho veriteľa vzniká bezdôvodné obohatenie. Jeho základ je daný porušením zákona už v priebehu kontraktačnej fázy, pričom však toto porušenie nemá vplyv na platnosť spotrebiteľskej zmluvy ako takej. Zmluvný vzťah je v takomto prípade založený relevantným právnym titulom, na základe ktorého sú zmluvné strany povinné si navzájom plniť (aj keď zo strany spotrebiteľa v obmedzenom rozsahu, nekorešpondujúcom s ustanoveniami zmluvy o úrokoch, poplatkoch). ...“ Rovnaký záver vyplýva aj z uznesenia NS SR sp. zn. 5Cdo 29/2021 zo dňa 28.09.2021, publikovaného v Zbierke stanovísk NS SR a rozhodnutí súdov pod S. XX/XXXX, podľa ktorého „... Uvedené umožňuje dovolaciemu súdu zovšeobecniť, že plnenie spotrebiteľa poskytnuté dodávateľovi nad rámec istiny dohodnutého spotrebiteľského úveru je bezdôvodným obohatením vzniknutým na strane dodávateľa z neplatného právneho úkonu. Zákonná fikcia bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru je totiž z hľadiska Občianskym zákonníkom pevne daných skutkových podstát bezdôvodného obohatenia akousi modifikáciou neplatnosti právneho úkonu vyvolanou (danou) špeciálnym charakterom aplikovaného hmotnoprávneho ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch (vzhľadom na neskoršie zmeny a dopĺňanie odsekov v ustanovení § 11 ide v tejto veci o § 11 ods. 1). ...“

40. Na tomto mieste odvolací súd, k posúdeniu plynutia objektívnej premlčacej doby konštatuje, že v priebehu odvolacieho a dovolacieho konania došlo k významnému právnemu posunu, keď NS SR uznesením pod sp.zn. 7Cdo/268/2021 zo dňa 28.02.2022, publikovaným v Zbierke stanovísk NS SR a rozhodnutí súdov pod S. XX/XXXX, vyslovil „... Analogická aplikácia desaťročnej objektívnej premlčacej doby súdmi Slovenskej republiky pri práve spotrebiteľa na vydanie bezdôvodného obohatenia (§ 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka) získaného plnením na základe spotrebiteľskej úverovej zmluvy, je právnym dôsledkom prednosti rozsudku Súdneho dvora Európskej únie B. - XXX/XX zo dňa 22. apríla 2021 v právnom poriadku Slovenskej republiky. ...“ Pre plynutie objektívnej premlčacej doby (a jej počiatku) vyplýva z citovaného rozhodnutia rozsudku Súdneho dvora vo veci B.-XXX/XX zo dňa 22.04.2021, že zásada efektivity sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje, že na žalobu podanú spotrebiteľom o vrátenie súm neoprávnene zaplatených v rámci plnenia zmluvy o úvere na základe nekalých podmienok v zmysle smernice Rady XX/XX/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách alebo na základe podmienok, ktoré sú v rozpore s požiadavkami smernice Európskeho parlamentu a Rady XXXX/XX/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady XX/XXX/EHS, sa vzťahuje trojročná premlčacia lehota, ktorá začína plynúť odo dňa, keď došlo k bezdôvodnému obohateniu. Článok 10 ods. 2 a článok 22 ods. 1 smernice XXXX/XX, ako boli vyložené rozsudkom vo veci Home Credit Slovakia (B. XX/XX, L.:B.:XXXX:XXX) zo dňa 09.11.2016, sa majú uplatniť na zmluvu o úvere, ktorá bola uzatvorená pred vyhlásením uvedeného rozsudku a pred zmenou vnútroštátnej právnej úpravy vykonanou s cieľom dosiahnuť súlad s výkladom, ktorý bol v ňom prijatý. Z uznesenia NS SR sp. zn. 7Cdo/268/2021 (S. XX/XXXX) zo dňa 28.02.2022 vyplýva aj to, že vzhľadom na to, že podľa rozsudku Súdneho dvora EÚ B. - XXX/XX zásada efektivity bráni vnútroštátnej úprave objektívnej trojročnej premlčacej doby, je nevyhnutné na tento typ nárokov subsidiárne uplatňovať 10-ročnú objektívnu premlčaciu lehotu na vydanie bezdôvodného obohatenia (a to bez skúmania zavinenia).

Na základe uvedeného odvolací súd uzatvára, že objektívna 10-ročná premlčacia doba začala plynúť odo dňa, keď k bezdôvodnému obohateniu žalovaného došlo, t.j. v prípade Zmluvy č. 1. najskôr dňa 08.10.2009 (nasledujúci deň po poslednej úhrade) a táto uplynula dňa 08.10.2019, keďže žaloba bola podaná dňa 24.07.2017, námietka premlčania nie je dôvodná. V prípade Zmluvy č. 2. objektívna 10-ročná premlčacia doba začala plynúť najskôr dňa 07.09.2011 (nasledujúci deň po poslednej úhrade) a táto uplynula dňa 07.09.2022, keďže žaloba bola podaná dňa 24.07.2017, námietka premlčania nie je dôvodná.

41. K časti rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým priznal žalobcovi úrok z omeškania, odvolací súd konštatuje, že žalovaný túto časť výroku súdneho rozhodnutia v dôvodoch podaného odvolania žiadnym

spôsobom nenamietal a keďže odvolací súd je viazaný odvolacími dôvodmi (§ 379, § 380 CSP), s touto časťou výroku rozhodnutia súdu prvej inštancie a jeho odôvodnením sa odvolací súd nezaoberal, nakoľko na súdny prieskum tejto časti rozhodnutia nemal zákonný titul.

42. Súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzal do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom konaní, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 16.11.2011, sp. zn. 6 Cdo 145/2011).

43. Odvolací súd uzatvára, že odvolacie námietky žalovaného neboli spôsobilé spochybníť správnosť záverov napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie z hľadiska odvolacích dôvodov v ňom uvedených, pričom ani v odvolacom konaní neboli zistené také nové rozhodujúce skutočnosti alebo dôkazy, ktoré by mali za následok zmenu skutkového stavu alebo by spochybňovali správnosť právnych záverov, na ktorých súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie. Na základe uvedeného odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny vrátane výroku o trovách konania podľa § 387 ods. 1, ods. 2 CSP potvrdil.

44. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP a žalobcoví, ktorý mal v odvolacom konaní ako aj v dovolacom konaní úspech, priznal nárok na náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania v rozsahu 100% s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

45. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozsudku odvolacieho súdu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). (§422 ods. 1 CSP)

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods.2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (§ 427 ods. 1 CSP)

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. (§ 429 ods. 1 CSP)

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 ods. 2 CSP)

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. (§ 431 ods. 1 CSP)

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada. (§ 431 ods. 2 CSP)

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. (§ 432 ods. 1 CSP)

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. (§ 432 ods. 2 CSP)

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom. (§ 433 CSP)

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 434 CSP)

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania. (§ 435 CSP)